

31999D0815

9.12.1999

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 315/46

KOMISJONI OTSUS,**7. detsember 1999,**

millega kehtestatakse meetmed, mis keelavad selliste mänguasjade ja imikutarvete turuleviimise, mis on ette nähtud suhu panemiseks alla kolmeaastastele lastele ja mis on valmistatud pehmest PVCst, mis sisaldab üht või mitut järgmistest ainetest: diisononüülftaal (DINP), di(2-etiülheksüül)ftalaat (DEHP), dibutüülftaal (DBP), diisodetsüülftaal (DIDP), di-n-oktüülftaal (DNOP) ja butüülbensüülftaal (BBP)

(avaldatud numbri K(1999) 4436 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(1999/815/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 29. juuni 1992. aasta direktiivi 92/59/EMÜ üldise tooteohutuse kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artiklit 9,

ning arvestades, et:

- (1) lähtuvalt direktiivi 92/59/EMÜ artiklist 3 on tootjad kohustatud turule viima ainult ohutuid tooteid; direktiivis rõhutatakse eriti vajadust tagada laste tervise ja ohutuse kaitse kõrge tase;
- (2) direktiivi artikkel 9 sätestab, et komisjon võib teatavatel tingimustel ja vastavalt direktiivis sätestatud korrale võtta vastu otsuse, mis nõuab liikmesriikidelt ajutiste meetmete võtmist, et vältida, piirata või allutada eritingimustele mõne toote turuleviimist või selle turult kõrvaldamist, kui see kujutab tõsist ja vahetut ohtu tarbijate tervisele ja ohutusele;
- (3) komisjon võib sellise otsuse vastu võtta toote kohta, mis liikmesriigilt saadud teabe põhjal kujutab tõsist ja vahetut ohtu ning mille suhtes üks või mitu liikmesriiki on võtnud meetmeid, millega piiratakse toote turuleviimist või nõutakse selle turult kõrvaldamist;
- (4) sellist otsust tohib teha ainult tingimusel, et kõnealuse ohuga seotud meetmete võtmine erineb liikmesriigiti; et ohtu ei saa käsitleda asja kiireloomulisusele vastaval viisil asjaomase toote või tooteliigi suhtes ühenduse eriõigusaktidega ettenähtud muude menetluste kohaselt; et riski saab tõhusalt kõrvaldada ainult võttes ühenduse tasandil kohaldatavaid asjakohaseid meetmeid, et tagada tarbijate tervise ja ohutuse kaitse ning siseturu nõuetekohane toimimine;
- (5) Taani ametiasutused on vastavalt direktiivi 92/59/EMÜ artiklile 8 neljal korral 1997. aasta aprillis ja juunis teavitanud komisjoni tõsisest ja vahetust ohust, mida kujutavad teatavad pehmest PVCst närimisrõngad, mis sisaldavad järgmisi ftalate: DINP, DEHP, DBP, DIDP, DNOP ja BBP;
- (6) Hispaania ametiasutused on komisjoni sama direktiivi alusel 1998. aasta veebruaris teavitanud ohust, mida kujutavad pehmest PVCst valmistatud, ftalaat DINPd sisaldavad laste puuviljakujulised mänguasjad;
- (7) Kreeka ametiasutused võtsid 15. jaanuaril 1999 meetmeid, mis käsitlevad pehmest PVCst valmistatud, närimiseks mõeldud imikutarvete turult kõrvaldamist ja teatavate pehmest PVCst valmistatud, alla kolmeaastastele lastele mõeldud mänguasjade impordi ja turustamise keelustamist;
- (8) Austria ametiasutused võtsid 4. augustil 1998 vastu seaduse, mis keelustab ftalate sisaldavad mänguasjad, mis on ette nähtud alla kolmeaastaste laste jaoks ning mida tavaliselt imetakse, näritakse või pannakse mingil muul viisil tihti suhu;
- (9) Taani ametiasutused andsid 15. märtsil 1999 välja normatiivakti, mis keelustab üle 0,05 % ftalate sisaldavate, suhu panemiseks ette nähtud või tõenäoliselt suhu pandavate imikutarvete ja mänguasjade ning toodete, mida võidakse alla kolmeaastaste laste poolt kasutada mänguasjana, või nende osade tootmise, impordi ja turustamise;
- (10) Rootsi ametiasutused võtsid 10. juunil 1999 meetme, mis keelustab ftalate sisaldavate, alla kolmeaastastele lastele mõeldud mänguasjade ja imikutarvete, mida võidakse suhu panna, turustamise ja müügi;
- (11) Soome ametiasutused võtsid 23. septembril 1999 vastu riiginõukogu resolutsiooni, mis keelustab alla kolmeaastastele lastele mõeldud mänguasjad ja imikutarbed, mida võidakse suhu panna ning mis on valmistatud pehmest PVCst ja sisaldavad üle 0,05 massiprotsendi DINPd, DEHPd, DBPd, DIDPd, DVOPd või BBPd;

⁽¹⁾ EÜT L 228, 11.8.1992, lk 24.

- (12) Itaalia ametiasutused võtsid 30. septembril 1999 meetme, mis keelustab alla kolmeaastastele lastele mõeldud, suhu panemiseks ette nähtud või tõenäoliselt suhu pandavate pehmete plastmänguasjade turustamise, kui need sisaldavad üle 0,05 % DINPd, DEHPd, DBPd, DIDPd, DVOPd või BBPd; lisaks on Itaalia ametiasutused Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/34/EÜ, ⁽¹⁾ viimati muudetud direktiiviga 98/48/EÜ, ⁽²⁾ raames 14. juunil 1999 teavitanud komisjoni meetme eelnõust, mis keelustab 4 ftalaadi (DIDP, DEHP, DINP, DBP) kasutamise plastmaterjalides ja elastomeerides ning mis piirab teatavate teiste ftalaatide kasutamist imikutarvetes maksimaalselt 5 massiprotsendini;
- (13) Prantsusmaa ametiasutused võtsid 5. juulil 1999 meetme, mis peatab teatavate pehmet PVCst valmistatud, DINPd, DIDPd, DEHPd, DBPd, DNOPd ja BBPd sisaldavate mänguasjade ja imikutarvete, mis on ette nähtud alla 36 kuu vanustele lastele suhu panemiseks, turustamise, tootmise, impordi ja ekspordi ning näeb ette nende turult kõrvaldamise; lisaks on nad direktiivi 98/34/EÜ raames teavitanud komisjoni meetme eelnõust, mis keelustab DINP, DIDP, DEHP, DBP, DNOP ja BBP kasutamise alla kolmeaastastele lastele suhu panemiseks ette nähtud mänguasjades ja imikutarvetes;
- (14) Saksamaa ametiasutused teavitasid direktiivi 98/34/EÜ raames 24. augustil 1999 komisjoni meetme eelnõust, mis keelustab kuni kolmeaastastele lastele ette nähtud, üleni või osaliselt plastmaterjalidest valmistatud närimisrõngaste ja teatavate plastmänguasjade, mille plastosad on ette nähtud suhu panemiseks või neid võidakse sinna panna ning mille ftalaatide sisaldus on üle 0,1 %, turustamise, tootmise ja impordi;
- (15) kõik eespool nimetatud teated ja meetmed seostuvad ohuga, mis tekib laste kokkupuutel ftalaatidega ja hõlmavad teatavaid ftalaate sisaldavaid, pehmet PVCst valmistatud imikutarbeid ja/või mänguasju, mis on ette nähtud väikelastele suhu panemiseks või mida nad võivad sinna panna;
- (16) komisjon võttis 1. juulil 1998 olemasolevate teaduslike andmete põhjal vastu soovitusel 98/485/EÜ ⁽³⁾ teatavates imikutarvetes ja mänguasjades sisalduvate ftalaatide kohta, mis kutsus liikmesriike jälgima ftalaatide migratsiooni kõnesolevatest toodetest, võttes arvesse toksilisuse, ökotoksilisuse ja keskkonna teaduskomitee (SCTEE) 24. aprilli 1998. aasta arvamust, ning võtma meetmeid, mis tagaksid kõrgetasemelise laste tervise kaitse;
- (17) pidanud nõu komisjoniga, kinnitas toksilisuse, ökotoksilisuse ja keskkonna teaduskomitee (SCTEE) oma 1998. aasta 27. novembri arvamuses mänguasjades sisalduvate ftalaatide kohta, võttes arvesse viimaste asjakohaste uuringute tulemusi, et on põhjust tunda muret madala kindlusvaru pärast laste kokkupuutel ftalaatidega DEHP ja DINP, mis tuleneb neid aineid sisaldavate, pehmet PVCst mänguasjade ja imikutarvete kasutamisest;
- (18) SCTEE jõudis sellele järeldusele muu hulgas ka laboratoorsete katsete käigus avastatud DINP kahjuliku mõju põhjal maksale ja neerudele ning DEHP poolt põhjustatud munandikahjustuste põhjal; seetõttu on ilmne, et teatavatel tingimustel võib neil ainetel olla tõsiselt tervistkahjustav mõju;
- (19) SCTEE arvamuse põhjal leiab komisjon, et väikelapsed, kes kasutavad teatavaid ftalaate sisaldavast pehmet PVCst valmistatud mänguasju ja imikutarbeid, mida pannakse suhu, võivad igapäevaselt DINPga ja DEHPga kokku puutuda määral, mis on suurem, kui peetakse ohutuks;
- (20) SCTEE leidis, et teiste ftalaatide (DNOP, DIDP, BBP ja DBP) eraldumise määr on madal ja et need ei kujuta olemasolevatel tingimustel ohtu. Komitee täheldas, et eraldumine oleks suurem, kui neid kasutataks plastifikaatoritena suuremas kontsentratsioonis;
- (21) komisjon leiab, et kui keelustatakse DINP ja DEHP kasutamine kõnealustes toodetes plastifikaatorina ning selle tulemusena lubatakse nende kahe aine asendamist DNOP, DIDP, BBP ja DBPga, suureneks laste kokkupuude nimetatud ainetega ning järelikult oleks ka oht suurem. Seetõttu leiab komisjon ettevaatusprintsipiist lähtudes, et otsust peaks kohaldama ka nende ainete kohta;
- (22) väikelapsed puutuvad ftalaatidega kokku ka teiste allikate kui PVCst mänguasjade ja imikutarvete kaudu, kuid nendest allikatest lähtuvat kokkupuudet ei saa SCTEE arvates piisavate andmete puudumise tõttu koguseliselt määratleda; sellise lisakokkupuute olemasolu tuleks siiski kõnesolevate riskide juhtimisel arvesse võtta;
- (23) kuigi eespool nimetatud tõsised mõjud ilmnevad alles mõne aja pärast, on kõnesolevate toodetega seotud oht vahetu, kuna see on otseselt seotud ftalaatidega kokkupuutega; selliste toodete kasutamisel tavalise kasutusperioodi jooksul võib laps nendega suurel määral kokku puutuda, mis võib põhjustada tõsiseid kahjustusi hilisemas elus;
- (24) seetõttu leiab komisjon, et ftalaate sisaldavad pehmet PVCst väikelaste mänguasjad ja imikutarbed võivad kujutada tõsist ja vahetut ohtu tervisele;

⁽¹⁾ EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37.

⁽²⁾ EÜT L 217, 5.8.1998, lk 18.

⁽³⁾ EÜT L 217, 5.8.1998, lk 35.

- (25) tooted, mis kujutavad eespool nimetatud ohtu, on üht või mitut kõnealust ftalaati sisaldavad pehmest PVCst valmistatud mänguasjad ja imikutarbed, mis on ette nähtud suhu panemiseks imikute ja väikelaste poolt, kuna neid võidakse suhu panna küllaltki pikaks ajaks ning viisil, mis võib tekitada igapäevast ftalaatide eraldumist suuremal määral, kui peetakse ohutuks; arvestades ohu laadi, hõlmab käesolev otsus nii ühenduses toodetud kui ka imporditud tooteid;
- (26) Taani, Austria, Kreeka, Soome, Rootsi, Itaalia, Prantsusmaa ja Saksamaa on otsustanud kõnealusesse kategooriasse kuuluvate toodete osas võtta erineva ulatusega piiravaid meetmeid, mis on määratud ftalaatide kasutamise lõpetamiseks kõnealustel eesmärkidel; komisjon on kindlaks teinud, et kõnealuse riskiga seotud meetmete võtmine erineb liikmesriigiti;
- (27) liikmesriikide vaheliste erinevuste ja teatavate liikmesriikide poolt võetavate meetmete ulatuse erinevuse tõttu on vaja võtta ühenduse meede, et kõrvaldada oht ja tagada tõhusalt järjepidev kõrgetasemeline laste tervise kaitse ning siseturu nõuetekohane toimimine;
- (28) nõukogu 27. juuli 1976. aasta direktiiv 76/769/EMÜ ohtlike ainete ja valmististe turustamise ja kasutamise piiramist käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta, ⁽¹⁾ viimati muudetud direktiiviga 1999/77/EÜ, ⁽²⁾ hõlmab ohtlike aineid ja valmistisi, kuid ei sisalda veel ftalaate käsitlevaid sätteid; nõukogu 3. mai 1988. aasta direktiiv 88/378/EMÜ mänguasjade ohutust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta, ⁽³⁾ viimati muudetud direktiiviga 93/68/EMÜ, ⁽⁴⁾ osutab ohtlike ainete puhul asjakohastele ühenduse õigusaktidele, mis on seotud teatavate tooteliikidega või teatavate ohtlike ainete ja valmististe keelustamise, kasutamise piiramise või sildistamisega; see ei hõlma imikutarbeid ning selles ei ole sätestatud kiirmenetluse korda;
- (29) Taani ametiasutused nõudsid komisjonilt 15. aprillil 1998 kõnealuste toodete suhtes piiravaid meetmeid kehtestava otsuse vastuvõtmist vastavalt direktiivi 92/59/EMÜ artiklile 9;
- (30) Euroopa Parlament kutsus oma 4. mail 1999 vastu võetud tarbijakaitse tegevuskava käsitlevas resolutsioonis komisjoni üles astuma samme ftalaatide kõrvaldamiseks imikutele ja väikelastele mõeldud PVCst mänguasjadest; ⁽⁵⁾
- (31) pidanud nõu komisjoniga, jõudis SCTEE oma 28. septembri 1999. aasta arvamuses TNO, LGC ja CPSC (Ameerika Ühendriigid) ftalaatide migratsioonikatsete valideerimist käsitlevate ettekannete kohta järeldusele, et ükski katsemeetod, mida valideeriti, ei sobi praegu kontrollimiseks;
- (32) kuna ühenduse tasandil puudub valideeritud standardne ftalaatide migratsiooni katsemeetod, pole hetkel võimalik tagada järjepidevalt kõrgetasemelist laste tervise kaitset, sätestades nende ainete migratsiooni piirmäärad kõnealustest mänguasjadest ja imikutarvetest ega nende määrade standardset ja mittediskrimineerivat kohaldamist; lisaks on hetkel väga raske kehtestada ftalaatide migratsiooni piirmäärasid, mis võtaksid arvesse, millisel määral puutuvad lapsed ftalaatidega kokku muude allikate kui PVCst mänguasjade ja imikutarvete kaudu;
- (33) teaduslik tõendusmaterjal eespool nimetatud ftalaatide migratsiooni katsemeetodite kohta, mis tehti kättesaadavaks hiljuti, näitas, et soovitusel 98/485/EÜ ei piisa, et tagada järjepidevalt kõrgetasemelist laste tervise kaitset; nüüd on vaja kiiresti keelustada alla kolmeaastastele lastele suhu panemiseks mõeldud mänguasjade ja imikutarvete turuleviimine, kuna on selgunud, et reguleerimiseks puuduvad praegu teised tõhusad kontrollimeetmed;
- (34) komisjon on esitanud muudatusettepaneku direktiivi 76/769/EMÜ kohta, mis käsitleb teatavate ohtlike ainete ja valmististe turustamise ja kasutamise piiranguid, mis keelavad DINP, DEHP, DIDP, DNOP, DBP ja BBP kasutamise mänguasjades ja imikutarvetes, mis on valmistatud pehmest PVCst ja mis on ette nähtud suhu panemiseks alla kolmeaastastele lastele. Lisaks sellele pole lubatud nende toodete turuleviimine, kui need sisaldavad nimetatud ftalaate; lisaks taotletakse ettepanekus, et alla kolmeaastastele lastele mõeldud pehmest PVCst mänguasjadel ja imikutarvetel, mida võidakse suhu panna, oleks märgis, mis tagaks, et lapsed ei pane neid suhu;
- (35) et tagada järjepidev kõrgetasemeline laste tervise kaitse kogu Euroopa Liidus, on esitatud direktiivi Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt vastuvõtmisele ning selle liikmesriikides rakendamisele eelneval ajavahemikul ning arvesse võttes, et ftalaate sisaldavate pehmest PVCst valmistatud, alla kolmeaastastele lastele suhu panemiseks mõeldud mänguasjad ja imikutarbed kujutavad tõsist ja vahetut ohtu, vajalik koheselt keelata nende turuleviimine;

⁽¹⁾ EÜT L 262, 27.9.1976, lk 201.

⁽²⁾ EÜT L 207, 6.8.1999, lk 18.

⁽³⁾ EÜT L 187, 16.7.1988, lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT L 220, 30.8.1993, lk 1.

⁽⁵⁾ EÜT C 279, 1.10.1999, lk 86.

- (36) kõik asjakohased ftalaadid tuleb hõlmata käesoleva otsusega, et kõrvaldada need, mida hetkel kasutatakse ja vältida teiste kasutamist, mis kujutavad nendega võrreldavat ohtu laste tervisele;
- (37) käesolev otsus peaks takistama asjakohaste ftalaatide tahtlikku kasutamist plastifikaatoritena kõnealustes toodetes. Kui toodetes esineb neid kuni 0,1 massiprotsenti, loetakse seda ettekvatsemata lisandiks, mis ei põhjusta muret laste tervise suhtes;
- (38) käesoleva otsuse kehtivusaeg on kolm kuud; kehtivusaega võib vajadusel pikendada;
- (39) vastavalt direktiivi 92/59/EMÜ artikli 11 lõikele 3 võtavad liikmesriigid kõik vajalikud meetmed, et rakendada vastu võetud otsust vähem kui 10 päeva jooksul;
- (40) käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas tootehutuse eriolukordade komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Käesolevat otsust kohaldatakse mänguasjadele ja imikutarvetele:

- mis on tehtud üleni või osaliselt pehmest PVCst, mis sisaldab üle 0,1 massiprotsendi üht või mitut järgmist ainet:
 - diisononüülfalaat (DINP), CASi nr 28553-12-0, EINECSI nr 249-079-5,
 - di(2-etüülheksüül)ftalaat (DEHP), CASi nr 117-81-7, EINECSI nr 204-211-0,
 - di-n-oktüülfalaat (DNOP), CASi nr 117-84-0, EINECSI nr 204-214-7,
 - diisodetsüülfalaat (DIDP), CASi nr 26761-40-0, EINECSI nr 247-977-1,
 - butüülbesnüsüülfalaat (BBP), CASi nr 85-68-7, EINECSI nr 201-622-7,

- dibutüülfalaat (DBP), CASi nr 84-74-2, EINECSI nr 201-557-4,
- mis on ette nähtud suhu panemiseks alla kolmeaastastele lastele.

Artikkel 2

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- *mänguasi* – iga toode, mis on kavandatud või selgelt ette nähtud mängimiseks lastele,
- *imikutarve* – iga toode, mis on ette nähtud laste uinumise, rahustamise, söötmise ja imemise hõlbustamiseks.

Artikkel 3

Liikmesriigid keelustavad artiklis 1 osutatud mänguasjade ja imikutarvete turuleviimise.

Artikkel 4

Liikmesriigid võtavad käesoleva otsuse järgimiseks vajalikud meetmed vähem kui 10 päeva jooksul alates direktiivi teatavakstegemisest. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Artikkel 5

Käesolevat otsust kohaldatakse kuni 8. märtsini 2000.

Artikkel 6

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 7. detsember 1999

Komisjoni nimel
komisjoni liige
David BYRNE